

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในอดีตคนส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจเรื่องคนพิการ (Disabled Person) น้อย โดยมักมีความเชื่อว่า ความพิการเป็นเรื่องของบาปกรรม กล่าวคือ เชื่อว่าคนพิการหรือบุพการีของคนพิการเคยสร้างกรรมทำบาปเอาไว้ไม่ชาตินี้ก็ชาติก่อน จึงเกิดคนพิการในครอบครัว และคนพิการเป็นภาระที่ครอบครัวอาจต้องเลี้ยงดูไปตลอดชีวิต และมักมีเจตคติ (Attitude) ว่าคนพิการไม่สามารถทำอะไรได้ พึ่งพาตนเองไม่ได้ การมีเจตคติเชิงลบเช่นนี้เป็นเหตุให้ทั้งคนพิการและคนในครอบครัวของคนพิการรู้สึกผิด อับอาย ไม่อยากให้ใครรู้ว่ามีคนพิการในครอบครัว เพราะเกรงว่าจะถูกตีตรา รังเกียจเหยียดหยาม หรือไม่คบค้าสมาคม จากการมีเจตคติต่อคนพิการเชิงลบดังกล่าวเป็นเหตุให้คนพิการส่วนใหญ่มักไม่ได้รับความรักและการเอาใจใส่ มีคนพิการเพียงส่วนน้อยที่พ่อแม่รักใคร่และพยายามเลี้ยงดูอย่างเท่าเทียมกับเด็กปกติทั่วไป ประกอบกับความเชื่อทางพุทธศาสนาที่อบรมบ่มนิสัยให้คนไทยความมีเมตตา กรุณา พร้อมทั้งจะทำบุญ ให้ทาน สงเคราะห์ และโอบอุ้มผู้ยากไร้ คนพิการส่วนใหญ่จึงได้รับการช่วยเหลือในเชิงสงเคราะห์แต่ปราศจากความเข้าใจปัญหาในประเด็นความต้องการที่แท้จริงของคนพิการ

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. 2550¹ ปรากฏว่ามีคนพิการ จำนวน 1.9 ล้านคน หรือร้อยละ 2.9 ของประชากรทั้งประเทศเป็นผู้ที่มีลักษณะพิการอย่างน้อย 1 ใน 3 เป็นคนพิการที่มีความลำบากหรือปัญหาสุขภาพที่เป็นข้อจำกัดในการทำกิจกรรมมีร้อยละ 2.8 (1.8 ล้านคน) ผู้ที่มีความลำบากในการดูแลตนเองหรือทำกิจกรรมส่วนตัวมีร้อยละ 0.6 (0.4 ล้านคน) ผู้ที่มีลักษณะความบกพร่องทางร่างกายจิตใจหรือสติปัญญา มีร้อยละ 2.0 (1.3 ล้านคน) ซึ่งกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.7 (1.1 ล้านคน) ใน พ.ศ. 2545² นอกจากนี้ ปรากฏข้อมูลด้านการจ้างงานและการประกอบอาชีพของคนพิการว่า คนพิการที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวนร้อยละ

¹ สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *การสำรวจความพิการ พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: กลุ่มสถิติสังคม สำนักงานสถิติเศรษฐกิจสังคมและประชากร 2 สำนักงานสถิติแห่งชาติ. หน้า V.

² ในปี 2545 สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการสำรวจความพิการเฉพาะผู้ที่มีลักษณะความบกพร่องเท่านั้น.

64.8 เป็นผู้ไม่มีอาชีพหรือไม่มีงานทำ มีเพียงร้อยละ 35.2 เท่านั้นที่มีงานทำ และส่วนมากเป็น คนพิการสูงอายุถึงร้อยละ 45.5 โดยร้อยละ 19.4 ของผู้พิการที่มีงานทำส่วนมากจะอยู่ในภาค เกษตรและประมง งานบริการ และขายแรงงาน อย่างไรก็ตาม รายได้ของคนพิการส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 7,000 บาทต่อเดือน คนพิการที่มีอยู่เป็นจำนวนมากนี้หากได้รับการช่วยเหลือและฟื้นฟู สมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมได้ทันการณ์แล้วจะช่วยให้พ้นจากการกลายสภาพเป็นผู้พิการ ถาวรหรือลดความพิการลงไปได้ และการจะให้คนพิการดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมโดยไม่เป็นภาระ แก่ผู้อื่นหรือสังคมนั้น ต้องส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำอย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป เพื่อให้ สามารถเป็นพลังที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 1975³ (Declaration on the Rights of Disabled Persons, 1975) ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations หรือ UN) ได้กำหนดว่า คนพิการควร จะได้รับสิทธิเช่นเดียวกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เช่น สิทธิในการได้รับการรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ สิทธิที่จะมีชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครอง การมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ การมีงานทำที่เหมาะสม เป็นต้น แต่ในข้อเท็จจริง คนพิการในประเทศไทยยังถูก ลิดรอนสิทธิและถูกกีดกันออกจากกิจกรรมของสังคมอยู่เสมอ หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะสำหรับคนพิการมีจำนวน น้อย และสามารถให้บริการได้ในวงจำกัด ทำให้คนพิการส่วนใหญ่ยังถูกทอดทิ้ง ไม่มีโอกาส ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น แม้ในระยะหลังนี้จะมี องค์การของคนพิการ สมาคม หรือชมรมของคนพิการประเภทต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญในการ เคลื่อนไหวเพื่อให้สังคมรับรู้ว่า คนพิการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Integrity) เท่าเทียม กับคนทั่วไปตามที่มาตรา 30⁴ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550⁵ ซึ่งบัญญัติ

³ ประเทศไทยได้ภาคยานุวัติและเข้าเป็นภาคีสมาชิกปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิคนพิการ ค.ศ. 1975 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2518.

⁴ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความ เชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม.

รับรองว่า บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพจะกระทำมิได้ และในยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้า ความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน⁶ (Human Rights) ของสังคมมีมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการช่วยเหลือคนพิการที่ผ่านมา ส่วนใหญ่ริเริ่มโดยองค์กรเอกชนเพื่อคนพิการ เช่น โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ นอกจากนี้ ยังมีมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอด มูลนิธิอนุเคราะห์คนหูหนวกในพระบรมราชินูปถัมภ์ สภาสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย มูลนิธิเพื่อคนพิการ เป็นต้น ต่อมารัฐบาลเห็นความสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรเพื่อคนพิการ โดยเริ่มให้เงินสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรสวัสดิการสังคมภาคเอกชน จากการเคลื่อนไหวและการผลักดันองค์กรเพื่อคนพิการ เป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534⁷ ขึ้น เพื่อส่งเสริม (Promote) และคุ้มครองสิทธิ (Right Protection) ของคนพิการและจัดให้ได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถภาพ นอกจากนี้ ยังเน้นให้มีการจ้างงานคนพิการเป็นพิเศษ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ซึ่งมีสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการยังไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดแนวทางและปรับปรุงวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

⁵ คณะรักษาความสงบแห่งชาติประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สิ้นสุดลง เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 และประกาศใช้บังคับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 โดยมาตรา 4 ให้การรับรองสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของชนชาวไทยไว้ ดังนี้

มาตรา 4 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้.

⁶ สิทธิมนุษยชน คือ สิทธิ เสรีภาพ ที่จำเป็นขั้นพื้นฐานที่คนทุกคนพึงได้รับอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะมีความแตกต่างกันทางเชื้อชาติ ชาติ กำเนิด ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต เพศอัตลักษณ์ภายนอก อายุ และสติปัญญา หรือมีความไม่เท่าเทียมกันในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มากน้อยเพียงใดก็ตาม.

⁷ พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ถูกยกเลิกโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการเพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม (Unjust Discrimination) เพราะเหตุสภาพทางกายหรือสุขภาพ รวมทั้งให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนให้รัฐต้องสงเคราะห์คนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้ จึงมีการตราพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ขึ้น โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2550 ซึ่งมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะได้ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่องต่าง ๆ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นบทบัญญัติที่ออกมารองรับบทบัญญัติมาตรา 54⁸ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นการกำหนดกลไกในการขับเคลื่อนการใช้บังคับกฎหมายทั้งในระดับชาติ ระดับส่วนราชการ ระดับจังหวัด ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนกลไกอื่น ๆ นอกจากนั้น ยังกำหนดเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่นเพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการให้ครอบคลุมทุกมิติปัญหาและความต้องการจำเป็นของคนพิการมากขึ้น ทั้งนี้ กิจกรรมตามกฎหมายที่ภาครัฐจำเป็นต้องขับเคลื่อนและดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ มีดังนี้

ประการที่หนึ่ง การจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคนพิการ โดยการศึกษาสำรวจข้อมูลของคนพิการทั้งบัญชีรายชื่อ ที่อยู่ ประเภทความพิการ สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนและจัดบริการเพื่อสนองตอบความต้องการจำเป็นได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (Fairness)

ประการที่สอง การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์ (Medical Procedure) เนื่องจากมาตรา 20 (1)⁹ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริม

⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. มาตรา 54 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

บุคคลวิกลจริตย่อมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

⁹ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(1) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม

และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จาก สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่อง การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด¹⁰

ประการที่สาม การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา เนื่องจากมาตรา 20 (2)¹¹ กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่องการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษา ทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับ คนพิการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างทั่วถึง

ประการที่สี่ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ เนื่องจากมาตรา 20 (3)¹² กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ในเรื่องการฟื้นฟู

พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขประกาศกำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

¹⁰ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ และ ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552. (2552, 9 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 126 (ตอนพิเศษที่ 163 ง), หน้า 47.

¹¹ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(2) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้ หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

ฯลฯ

ฯลฯ

¹² พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

สมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพ (Work and occupation) ของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด¹³ รวมทั้งให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการเพื่อให้สถานประกอบการภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐต้องรับคนพิการเข้าทำงาน¹⁴

ประการที่ห้า การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคม เนื่องจากมาตรา 54¹⁵ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 บัญญัติให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ และมาตรา 80¹⁶ บัญญัติให้รัฐต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

๑๓๑

๑๓๑

¹³ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพการให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ. (2555, 29 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 129 (ตอนพิเศษที่ 59 ง), หน้า 10.

¹⁴ กฎกระทรวงกำหนดจำนวนคนพิการที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐจะต้องรับเข้าทำงาน และจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการพ.ศ. 2554. (2554, 29 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 128 (ตอนที่ 30 ก), หน้า 7.

¹⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

มาตรา 54 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

บุคคลวิกลจริตยอมได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้

(1) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

๑๓๑

๑๓๑

และพึ่งพาตนเองได้ ประกอบกับมาตรา 20 (5) (6) (7) (8) (9) และ (10)¹⁷ แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ยังได้บัญญัติให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ ประโยชน์ (Access and Benefit Rights) ได้จากสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่อง ต่าง ๆ เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับ สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การส่งเสริม สนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี่ยงความพิการ เป็นต้น

ประการที่หก การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงได้ เนื่องจากมาตรา 20 (4)¹⁸ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 บัญญัติให้คนพิการ

¹⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

๑๓๑

๑๓๑

(5) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็น สาธารณะ ผลิภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่า ต่างแตกต่างกัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(6) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อ สาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง

(7) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(8) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใด ๆ ติดตัวไป ในยานพาหนะหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็น สาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว

(9) การจัดสวัสดิการเบี่ยงความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

(10) การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

๑๓๑

๑๓๑

¹⁸ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐในเรื่องต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมิให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ

ประการที่เจ็ด การขจัด (Elimination) การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ เนื่องจากมาตรา 30¹⁹ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฯ บัญญัติให้การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ในเรื่องความพิการจะกระทำมิได้ และมาตรา 15²⁰ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 กำหนด

ฯลฯ

ฯลฯ

(4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

ฯลฯ

ฯลฯ

¹⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.

มาตรา 30 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม.

²⁰ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 15 การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้

การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นกระทำที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย

การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะสนับสนุนให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้.

ห้ามหน่วยราชการ องค์กรเอกชนหรือบุคคลกระทำการที่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และให้หมายความรวมถึงการกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด (Action or Refrain) ที่กระทบต่อคนพิการแม้จะไม่มีจุดมุ่งหมายเป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย อย่างไรก็ตาม กฎหมายได้กำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะ ให้กระทำได้ตามความจำเป็นและสมควรแก่กรณี โดยไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม แต่ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตามความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้ ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดให้คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการมีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ และคำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และผู้ร้องมีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่นอันมิใช่ตัวเงิน (Non-Pecuniary Damages) ให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษ (Punitive Damages) ให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 16²¹ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ

²¹ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. มาตรา 16 คนพิการที่ได้รับหรือจะได้รับความเสียหายจากการกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา 15 มีสิทธิร้องขอต่อคณะกรรมการให้มีคำสั่งเพิกถอนการกระทำหรือห้ามมิให้กระทำการนั้นได้ คำสั่งของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

การร้องขอตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องในอันที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายฐานละเมิดต่อศาลที่มีเขตอำนาจ โดยให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าเสียหายอย่างอื่น อันมิใช่ตัวเงินให้แก่คนพิการที่ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมได้ และหากการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการนั้นเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลจะกำหนดค่าเสียหายในเชิงลงโทษให้แก่คนพิการไม่เกินสี่เท่าของค่าเสียหายที่แท้จริงด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการร้องขอ การรวบรวมพยานหลักฐาน การไต่ถ้อยและการวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการอาจจัดให้มีคณะอนุกรรมการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบ คุณสมบัติ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และกฎหมายยังกำหนดให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนคนพิการได้²²

ประการที่แปด การขับเคลื่อนการใช้บังคับกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ สำหรับแนวทางในการขับเคลื่อนการใช้บังคับกฎหมายเพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้บรรลุผลตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฯ

จากกิจกรรมด้านต่าง ๆ ทั้งแปดประการดังกล่าวข้างต้น หน่วยงานของรัฐหรือฝ่ายปกครองจึงมีภารกิจในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งกฎหมาย ซึ่งเครื่องมือของฝ่ายปกครอง คือ การออกกฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติ (Subordinate Legislation) และการใช้มาตรการต่าง ๆ และจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า โดยภาพรวมคนพิการที่มีงานทำหรือได้รับการจ้างงานยังมีน้อย กล่าวคือ คนพิการที่มีงานทำมีเพียงร้อยละ 35.2 เท่านั้น โดยร้อยละ 19.4 ของผู้พิการที่มีงานทำส่วนมากจะอยู่ในภาคเกษตรและประมง งานบริการ และขายแรงงาน ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์ถึงบทบาทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพการทำงาน บทกฎหมายใดบ้างที่กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนการกำหนดให้คนพิการได้รับส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพหรือทำงานของคนพิการหรือมีลักษณะอาชีพใดบ้างที่ขัดหรือแย้งหรือไม่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพในการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

และลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และค่าตอบแทนของคณะอนุกรรมการหรือผู้ไกล่เกลี่ยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด.

²² พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 17 ในการใช้สิทธิตามมาตรา 16 คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการอาจขอให้องค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ร้องขอหรือฟ้องคดีแทนได้

การฟ้องคดีตามมาตรา 16 วรรคสอง ไม่ว่าคนพิการเป็นผู้ฟ้องเองหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ฟ้องแทน ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม.

มาตรา 33²³ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ซึ่งบัญญัติขึ้นไว้บังคับกับทั้งหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการของเอกชน กล่าวคือ ได้บัญญัติให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน และบทบัญญัติที่ต่อเนื่องกันจากการกำหนดให้นายจ้างคนพิการ เช่น มาตรา 34²⁴ มาตรา 35²⁵ และมาตรา 36²⁶

²³ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 33 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน.

²⁴ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 34 นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนดตามมาตรา 33 ให้ส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 24 (5) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการจะต้องนำส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง แต่มิได้ส่ง ส่งล่าช้า หรือส่งเงินไม่ครบถ้วน ให้เสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังมิได้ส่งเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งรับคนพิการเข้าทำงานหรือส่งเงินเข้ากองทุนตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าจ้างที่จ่ายให้แก่คนพิการหรือเงินที่ส่งเข้ากองทุน แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

²⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 35 ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา 34 หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ โดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ.

²⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 36 ผู้อำนวยการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งตามมาตรา 34

กลับแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมและความไม่เป็นธรรมกับนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการภาคเอกชนอย่างชัดเจน เนื่องจากบัญญัติกฎหมายขึ้นใช้บังคับกับภาคเอกชนเข้มข้นกว่าการใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐ กล่าวคือ กำหนดบังคับเฉพาะนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีได้รับคนพิการเข้าทำงานตามจำนวนที่กำหนด ให้ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และหากมิได้ส่งเงินเข้ากองทุน ส่งล่าช้าหรือส่งเงินไม่ครบถ้วน จะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของจำนวนเงินที่ยังไม่ได้ส่งเข้ากองทุน อย่่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดทางเลือกสำหรับการไม่รับคนพิการเข้าทำงานไว้ โดยให้ทางเลือกที่เหมือนกันทั้งหน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการของเอกชนตามมาตรา 35 คือ อาจให้สัมปทานจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ แม้ว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 จะมีลักษณะเป็นกฎหมายเพื่อการส่งเสริมให้ปฏิบัติตาม โดยไม่มีการกำหนดบทลงโทษทางอาญาเอาไว้ อย่่างไรก็ตาม กฎหมายดังกล่าวได้มีการ

การมีคำสั่งให้อัยการสั่งฟ้องตามวรรคหนึ่ง จะกระทำได้อีกเมื่อได้ส่งคำเตือนเป็นหนังสือโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนำเงินส่งเข้ากองทุนหรือส่งเงินที่ค้างจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการได้รับหนังสือนั้น และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการอาัยการสั่งฟ้องตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(คำว่า “ผู้อำนวยการ” แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 “ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2558 มาตรา 20 ให้โอนหน้าที่ของส่วนราชการ และอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนอำนาจราชการตามกฎหมายดังต่อไปนี้ ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หรือของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของส่วนราชการตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

๑๓๑

๑๓๑

(10) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ไปเป็นของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรืออธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แล้วแต่กรณี

๑๓๑

๑๓๑)

กำหนดให้อำนาจผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติในการออกคำสั่งเป็นหนังสือให้อายัดทรัพย์สินของนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการซึ่งไม่ส่งเงินที่จะต้องส่งได้²⁷ ซึ่งบทบัญญัติในลักษณะที่เป็นโทษดังกล่าวมิได้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด สำหรับหน่วยงานของรัฐที่ไม่ดำเนินการรับคนพิการเข้าทำงานหรือไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา 35 มีเพียงบทบัญญัติตามมาตรา 39²⁸ เท่านั้น ที่กำหนดให้อำนาจสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 ต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาเพื่อค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหากจากการใช้บังคับกฎหมาย และเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตลอดจนหาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องจากมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่ใช้บังคับเพื่อให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำไม่ว่าการทำงานในหน่วยงานของรัฐหรือสถานประกอบการของเอกชน ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพ อิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใดของรัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งพิจารณาถึงรูปแบบ ลักษณะการดำเนินงานขององค์กรที่จะให้การดูแลคนพิการให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย (Legislative Intent) ดังกล่าว เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสใช้ความสามารถ มีรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และมีความภาคภูมิใจในตัวเอง รวมถึงเพื่อเป็นการลดภาระของครอบครัวและสังคมที่ต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้คนพิการเป็นพลังสำคัญในการเสริมสร้างทางเศรษฐกิจ (Economic Development) ของครอบครัวและประเทศ นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายได้รับความเป็นธรรม มีความเสมอภาคและเท่าเทียม

²⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550. มาตรา 36.

²⁸ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 39 ให้สำนักงานมีอำนาจประกาศโฆษณาข้อมูลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 33 มาตรา 34 และมาตรา 35 ต่อสาธารณะอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในกรณีที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาให้สัมปทาน การส่งเสริมการลงทุน การประกาศเกียรติคุณ สินเชื่อ รางวัล เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใด แก่นายจ้างหรือสถานประกอบการใด ให้นำข้อมูลที่ได้ประกาศตามวรรคหนึ่งมาประกอบการพิจารณาด้วย.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐของคนพิการในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจน การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือ ความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 20 (3)²⁹ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 รวมทั้งพิจารณาถึง รูปแบบหน่วยงานของรัฐ (State Agency) ที่ดูแลคนพิการเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ มีวัตถุประสงค์สำคัญอันจะมีผลให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการจัด สวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในประเทศไทยต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมในการ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใดจากรัฐ ตลอดจน ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคนพิการในปัจจุบัน

2. ค้นคว้ากฎหมาย นโยบาย รวมทั้งรูปแบบการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะสำหรับคนพิการของต่างประเทศ ในด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ

²⁹ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550.

มาตรา 20 คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้

(1) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขประกาศกำหนด

๑๓๑

๑๓๑

(3) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อ การมีงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด

๑๓๑

๑๓๑

การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการมีงานทำ ตลอดจนการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใดจากรัฐ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกฎหมาย นโยบาย และการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะที่เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำของคนพิการในประเทศไทย

3. พิจารณาและวิเคราะห์กฎหมาย นโยบาย รวมทั้งรูปแบบการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะสำหรับคนพิการของประเทศไทย รวมทั้งศึกษารูปแบบการจัดองค์กรในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรัฐ ตลอดจนศึกษาเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายที่ขัดขวางหรือไม่ส่งเสริมสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำ

4. จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย แนวนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะที่เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำของคนพิการ เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้เท่าเทียมกับบุคคลอื่น ๆ

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรา 33 กำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการหรือหน่วยงานของรัฐ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงานนั้น ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคอย่างใด ๆ หรือไม่ในการใช้บังคับกฎหมาย ในการจ้างงานคนพิการมีกฎหมายในลักษณะใดบ้างที่ขัดหรือแย้ง หรือไม่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพในการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ ในด้านการส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ โดยมุ่งเน้นการศึกษากฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยเฉพาะกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าของสถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงาน ศึกษากรณีกฎหมายกำหนดให้เจ้าของสถานประกอบการรับคนพิการเข้าทำงานซึ่งมีการตราพระราชบัญญัติเพื่อรองรับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ในเรื่องดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการใช้บังคับกฎหมาย และเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตลอดจนหาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องจากมาตรการทางกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่ใช้บังคับเพื่อให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิ และใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือของรัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งกฎหมายในการมุ่งช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการประกอบอาชีพและการทำงานของคนพิการ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักกฎหมาย และการดำเนินการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของประเทศไทยและต่างประเทศ ปัญหาทางกฎหมายในการขับเคลื่อนการใช้บังคับกฎหมายให้มีประสิทธิภาพการกำหนดรูปแบบหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติเพื่อคุ้มครองดูแลคนพิการ รวมทั้งมาตรการซึ่งเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการใช้บังคับกฎหมายเพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการได้บรรลุผลตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 โดยมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือการมีงานทำ โดยทำการวิเคราะห์และวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อค้นหาแนวทางที่เหมาะสมและนำไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย รวมทั้งนโยบายของประเทศไทย เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะมากที่สุด

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการจากตำราและคำอธิบายทางกฎหมาย พระราชบัญญัติกฎหมายลำดับรอง วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ วารสาร บทความทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รายงานการวิจัย รวมทั้งรายงานการประชุม เอกสารประกอบการอบรมสัมมนา และบันทึกของส่วนราชการ ตลอดจนเอกสารทางวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องและฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจถึงสถานการณ์เกี่ยวกับคนพิการในปัจจุบัน ตั้งแต่ความหมายของคำว่า “คนพิการ” จำนวนคนพิการในประเทศไทย และการแบ่งประเภทความพิการ ตลอดจนทราบถึงแนวความคิด ทฤษฎีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้งหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติรับรองสิทธิของคนพิการ

2. ทราบถึงกฎหมายและนโยบายของต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสำหรับคนพิการอย่างทั่วถึงและการรับรองสิทธิในการเข้าถึงสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะในด้านการส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ

3. สามารถอธิบายกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในด้านการส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ รวมทั้งปัญหาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ เพื่อส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำ ความเหมาะสมของรูปแบบหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

4. นำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะสำหรับคนพิการในประเทศไทย เพื่อปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย และนโยบายของประเทศไทยให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะในด้านการส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ ได้อย่างแท้จริงและเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปมากที่สุด